

B.

A BÍRÓSÁG ÍTÉLETE (negyedik tanács)

2010. október 21.*

A C-306/09. sz. ügyben,

az EU 35. cikk alapján benyújtott előzetes döntéshozatal iránti kérelem tárgyában, amelyet a Cour constitutionnelle (Belgium) a Bírósághoz 2009. július 31-én érkezett, 2009. július 24-i határozatával terjesztett elő az előtte

I. B.

ellen folytatott büntetőeljárásban,

A BÍRÓSÁG (negyedik tanács),

tagjai: J.-C. Bonichot tanácselnök, C. Toader, K. Schiemann, L. Bay Larsen (előadó) és M. Berger bírák,

főtanácsnok: P. Cruz Villalón,
hivatalvezető: M.-A. Gaudissart főtanácsos,

* Az eljárás nyelve: francia.

tekintettel az írásbeli szakaszra és a 2010. május 11-i tárgyalásra

figyelembe véve a következők által előterjesztett észrevételeket:

- I. B. képviselőjében P. Huget ügyvéd,

- a belga kormány képviselőjében T. Materne, meghatalmazotti minőségben, segítői: J. Bourtembourg és F. Belleflamme ügyvédek,

- a német kormány képviselőjében J. Möller és J. Kemper, meghatalmazotti minőségben,

- az osztrák kormány képviselőjében E. Riedl, meghatalmazotti minőségben,

- a lengyel kormány képviselőjében M. Dowgielewicz, meghatalmazotti minőségben,

- a svéd kormány képviselőjében A. Falk és C. Meyer-Seitz, meghatalmazotti minőségben,

B.

- az Egyesült Királyság Kormánya képviselőjében I. Rao, meghatalmazotti minőségben,

- az Európai Unió Tanácsa képviselőjében O. Petersen és I. Gurov, meghatalmazotti minőségben,

- az Európai Bizottság képviselőjében R. Troosters és S. Grünheid, meghatalmazotti minőségben.

a főtanácsnok indítványának a 2010. július 6-i tárgyaláson történt meghallgatását követően,

meghozta a következő

Ítéletet

- 1 Az előzetes döntéshozatal iránti kérelem az európai elfogatóparancsról és a tagállamok közötti átadási eljárásokról szóló, 2002. június 13-i 2002/584/IB tanácsi kerethatározat (HL L 190., 1. o.; magyar különkiadás 19. fejezet, 6. kötet, 34. o.) 3. cikkének, 4. cikke 6. pontjának, és 5. cikke 1. és 3. pontjának értelmezésére, valamint az említett 4. cikk 6. pontjának és az 5. cikk 3. pontjának érvényességére vonatkozik.

- 2 E kérelmet a Tribunalul București (bukaresti fellebbviteli bíróság) (Románia) (a továbbiakban: román kibocsátó igazságügyi hatóság) által 2007. december 13-án I. B. Belgiumban lakóhellyel rendelkező román állampolgár ellen a távollétében hozott

igazságügyi hatósági határozatban kiszabott négy év szabadságvesztés-büntetés végrehajtása céljából kibocsátott európai elfogatóparancsnak a tribunal de première instance de Nivelles (nivelles-i elsőfokú bíróság) (Belgium) általi végrehajtásával kapcsolatos eljárásban terjesztették elő.

Jogi háttér

Az uniós jog

- 3 Az Amszterdami Szerződés hatálybalépésének időpontjáról szóló, az *Európai Közösségek Hivatalos Lapjában* 1999. május 1-jén közzétett tájékoztatóból (HL L 114., 56. o.) kitűnik, hogy a Belga Királyság az EU 35. cikk (2) bekezdése alapján tett nyilatkozatával elfogadta a Bíróság hatáskörét az EU 35. cikk (3) bekezdésének b) bekezdése szerinti eljárások lefolytatására.

- 4 Az EUMSZ-hez csatolt, átmeneti rendelkezésekről szóló 36. jegyzőkönyv 10. cikkének (1) bekezdésével összhangban a Bíróságra az EU-Szerződés VI. címe értelmében ruházott hatáskörök változatlanok maradnak az Uniónak a Lisszaboni Szerződés hatálybalépését megelőzően hozott aktusait illetően, abban az esetben is, ha azok elfogadására az EU-Szerződés 35. cikke (2) bekezdésének értelmében került sor.

A 2002/584 kerethatározat

- 5 A 2002/584 kerethatározat első, ötödik, tizedik és tizenkettedik preambulumbekzdése a következésképpen szól:

„(1) Az 1999. október 15–16-i tamperei Európai Tanács következtetési, [...] szerint a tagállamok között az olyan személyekre vonatkozó alakszerű hivatalos kiadati eljárást, akik jogerős elítélésüket követően menekülnek az igazságszolgáltatás elöl, el kell törölni, a bűncselekmény elkövetésével gyanúsított személyeket érintő kiadati eljárást pedig fel kell gyorsítani.

[...]

(5) Az Uniónak abból a kitűzött céljából, hogy a szabadság, a biztonság és a jog érvényesülésének térségévé váljon, következik a tagállamok közötti kiadatás eltörlése és annak az igazságügyi hatóságok közötti átadási rendszerrel való felváltása. Emellett az elítéltek vagy gyanúsítottak – büntetőítélet végrehajtása vagy büntetőeljárás lefolytatása céljából történő – átadásának új, egyszerűsített rendszerének bevezetése lehetővé teszi a jelenlegi kiadati eljárások bonyolultságának és a jelenlegi kiadati eljárásokban rejlő késlekedés kockázatának a megszüntetését is. A tagállamok között mindeddig irányadó hagyományos együttműködési kapcsolatokat a szabadság, a biztonság és a jog érvényesülésének térségében a büntetőügyekben hozott bírósági határozatok szabad mozgásán nyugvó rendszernek kell felváltania mind az ítélethozatal előtti, mind az azt követő szakaszban.

[...]

- (10) Az európai elfogatóparancs szabályozása a tagállamok közötti nagyfokú bizalomra épül. Végrehajtása csak abban az esetben függeszthető fel, ha a tagállamok egyike súlyosan és tartósan megsérti az [EU] 6. cikk (1) bekezdésében rögzített alapelveket, és ezt a Tanács a [EU] 7. cikk (1) bekezdése szerint, a 7. cikk (2) bekezdésében rögzített következményekkel megállapítja.

[...]

- (12) E kerethatározat tiszteletben tartja az alapvető jogokat, és összhangban van az [EU] 6. cikkben elismert és az Európai Unió alapjogi kartájában, különösen annak VI. fejezetében kifejezésre juttatott alapelvekkel. [...]

[...].”

- 6 A 2002/584 kerethatározat 1. cikke a következőképpen rendelkezik:

„(1) Az európai elfogatóparancs egy tagállamban kibocsátott igazságügyi hatósági határozat, amely azt a célt szolgálja, hogy egy másik tagállam a büntetőeljárás lefolytatása, szabadságvesztés-büntetés, illetve szabadságelvonással járó intézkedés végrehajtása végett a keresett személyt elfogja és átadja.

(2) A tagállamok minden európai elfogatóparancsot a kölcsönös elismerés elve alapján és e kerethatározat rendelkezéseinek megfelelően hajtanak végre.

(3) E kerethatározat nem érinti az [EU] 6. cikkben biztosított alapvető jogok és alapvető jogelvek tiszteletben tartásának a kötelezettségét.”

- 7 E kerethatározat 2., „Az európai elfogatóparancs alkalmazási köre” című cikke (1) bekezdésében a következőképpen rendelkezik:

„Európai elfogatóparancs olyan cselekmények esetén bocsátható ki, amelyeknél a kibocsátó tagállam joga szerint [...], illetve ha a szabadságvesztést kiszabó ítéletet vagy a szabadságelvonással járó intézkedést már meghozták, ennek időtartama legalább négy hónap.”

- 8 Az említett kerethatározat 3. cikke „[a]z európai elfogatóparancs végrehajtása kötelező megtagadásának okai” körében három okot sorol fel.
- 9 Ugyanezen kerethatározat 4., „Az európai elfogatóparancs végrehajtása megtagadásának mérlegelhető okai” című cikke ezen okokat hét pontban sorolja fel. E cikk 6. pontja ekként rendelkezik:

„A végrehajtó igazságügyi hatóság az alábbi esetekben tagadhatja meg az európai elfogatóparancs végrehajtását:

[...]

6) ha az európai elfogatóparancsot szabadságvesztés-büntetés vagy szabadságelvonással járó intézkedés végrehajtása céljából bocsátották ki, amennyiben a keresett személy a végrehajtó tagállamban tartózkodik, amelynek állampolgára vagy lakosa [helyesen: a végrehajtó tagállamban tartózkodik, vagy annak állampolgára vagy lakosa], és ez az állam vállalja, hogy saját hazai joga szerint végrehajtja a büntetést vagy a szabadságelvonással járó intézkedést.”

10 A kerethatározat 5. cikkének, amely „A kibocsátó tagállam által egyedi esetekben nyújtandó garanciák” címet viseli, a következő a szövege:

„Az európai elfogatóparancsnak a végrehajtó igazságügyi hatóság által történő végrehajtását a végrehajtó tagállam joga az alábbi feltételekhez kötheti:

1) ha az európai elfogatóparancsot az érintett személy távollétében hozott határozatban kiszabott büntetés vagy szabadságelvonással járó intézkedés végrehajtása céljából bocsátották ki, és ha az érintett személyt személyesen nem idézték vagy más módon nem értesítették annak a tárgyalásnak az időpontjáról és helyéről, amely a távollétében hozott határozathoz vezetett, az átadás ahhoz a feltételhez köthető, hogy a kibocsátó igazságügyi hatóság megfelelőnek ítélt garanciát nyújt arra, hogy annak a személynek, aki ellen az európai elfogatóparancsot kibocsátották, lehetősége lesz a kibocsátó tagállamban az ügy újratárgyalását kérni és a bírósági tárgyaláson jelen lenni.

[...]

3) ha a személy, aki ellen az európai elfogatóparancsot büntetőeljárás lefolytatása céljából bocsátották ki, a végrehajtó tagállam állampolgára vagy lakosa, az átadás ahhoz a feltételhez köthető, hogy az érintett személyt – meghallgatása

után – visszazállítják a végrehajtó tagállamba, hogy ott töltsse le a kibocsátó tagállamban rá kiszabott szabadságvesztés-büntetést vagy szabadságelvonással járó intézkedést.”

- 11 E kerethatározat 8., „Az európai elfogatóparancs tartalma és formája” című cikke a következőképpen rendelkezik:

„(1) Az európai elfogatóparancs, a mellékletben szereplő formanyomtatványnak megfelelően az alábbi információkat tartalmazza:

[...]

- c) annak tanúsítása, hogy az 1. és 2. cikk szerinti végrehajtható ítélet, elfogatóparancs vagy más, azonos joghatállyal bíró végrehajtható bírósági határozat áll rendelkezésre;

[...]

- f) jogerős ítélet esetén a kiszabott büntetés, illetve a bűncselekményre a kibocsátó tagállam joga szerint előírt büntetési tétel;

[...]”

12 Az említett kerethatározat 15. cikkének (2) bekezdése kimondja:

„Ha a végrehajtó igazságügyi hatóság úgy ítéli meg, hogy a kibocsátó tagállam által közölt információk nem elégségesek ahhoz, hogy az átadás kérdésében határozzon, kéri, hogy a szükséges kiegészítő információkat, különösen a 3–5. cikkekre, valamint a 8. cikkekre tekintettel, soron kívül bocsássák a rendelkezésére, [...]”

13 A 2002/584 kerethatározat 32. cikke a következőképpen rendelkezik:

„A 2004. január 1-je előtt kézhez vett kiadatási kérelmeket továbbra is a kiadás terén meglévő nemzetközi szerződések szabályozzák. Az ezen időpont után érkező kérelmekre nézve a tagállamok által e kerethatározat szerint elfogadott szabályok az irányadók. Az egyes tagállamok azonban e kerethatározat elfogadásakor nyilatkozhatnak úgy, hogy végrehajtó tagállamként továbbra is a 2004. január 1-je előtt alkalmazandó kiadatási rendszer szerint járnak el az általuk meghatározott időpont előtt elkövetett cselekményekre vonatkozó megkeresésekkel kapcsolatban. Ez nem lehet 2002. augusztus 7-nél későbbi időpont. A fent említett nyilatkozatot az *Európai Közösségek Hivatalos Lapjában* közzé kell tenni. A nyilatkozat bármikor visszavonható.”

A 2009/299/IB kerethatározat

14 A személyek eljárási jogainak megerősítése, valamint a kölcsönös elismerés elvének az érintett személy megjelenése nélkül [helyesen: az érintett személy távollétében] lefolytatott eljárásokat követően hozott határozatokra való alkalmazásának előmozdítása tekintetében a 2002/584/IB, 2005/214/IB, 2006/783/IB, 2008/909/IB kerethatározatok módosításáról szóló, 2009. február 26-i 2009/299/IB tanácsi kerethatározat (HL 2009. L 81., 24. o.), amelyet a 8. cikkének (1) bekezdése értelmében a tagállamoknak

legkésőbb 2011. március 28-ig végre kell hajtaniuk, hatályon kívül helyezte a 2002/584 kerethatározat 5. cikkének 1. pontját, és egy új 4a. cikket illesztett be.

- 15 Az említett „Az érintett személyes megjelenése nélkül lefolytatott eljárást követően hozott határozatok” című 4a. cikk ugyanakkor csak az érintett személy távollétében megtartott tárgyalás során, 2011. március 28-át követően hozott határozatok elismerésére és végrehajtására alkalmazandó.

A nemzeti jogok

A belga szabályozás

- 16 Az európai elfogatóparancsról szóló, 2003. december 19-i törvény (a *Moniteur belge* 2003. december 22-i száma, 60075. o., a továbbiakban: európai elfogatóparancsról szóló törvény) ültette át a 2002/584 kerethatározatot a nemzeti jogba.
- 17 Először is az európai elfogatóparancs végrehajtása kötelező megtagadásának okait illetően e törvény 4. cikke ekképpen rendelkezik:

„Az európai elfogatóparancs végrehajtását a következő esetekben meg kell tagadni:

[...]

(5) Ha komoly ok enged arra következtetni, hogy az európai elfogatóparancs végrehajtása az érintett személy [EU] 6. cikkben meghatározott alapvető jogainak sérelméhez vezethet.”

18 Másodszor az európai elfogatóparancs végrehajtása megtagadásának mérlegelhető okait illetően az említett törvény 6. cikke ekképpen rendelkezik:

„A végrehajtás a következő esetekben megtagadható:

[...]

(4) ha az európai elfogatóparancsot szabadságvesztés-büntetés vagy szabadságelvonással járó intézkedés végrehajtása céljából bocsátották ki, amennyiben a keresett személy belga állampolgár vagy Belgiumban lakik, és az illetékes belga hatóságok vállalják, hogy a belga jog szerint végrehajtják e büntetést vagy a szabadságelvonással járó intézkedést;

[...]”

19 Az európai elfogatóparancsról szóló törvény 6. cikkének 4. pontja alapján hozott határozat tényleges végrehajtását illetően a 2005. május 26-i törvénnyel (a *Moniteur belge* 2005. június 10-i száma, 26718. o.) módosított, az elítéltek államközi átszállításáról, a feltételes elítéltek vagy feltételesen szabadlábra helyezetttek felügyeletének átvételéről és átadásáról, illetve a szabadságvesztés-büntetés és a szabadságelvonással járó intézkedés végrehajtásának átvételéről és átadásáról szóló, 1990. május 23-i törvény (a

Moniteur belge 1990. július 20-i száma, 14304. o.) (a továbbiakban: átszállításról szóló törvény) 18. cikkének (2) bekezdése a következőképpen rendelkezik:

„Az európai elfogatóparancsról szóló [...] törvény 6. cikkének (4) bekezdése alapján meghozott igazságügyi hatósági határozat az ebben meghatározott szabadságvesztés-büntetés vagy szabadságelvonással járó intézkedés végrehajtásának átvételét vonja maga után. A szabadságvesztés-büntetést vagy szabadságelvonással járó intézkedést a jelen törvény rendelkezései értelmében kell végrehajtani.”

- 20 Az átszállításról szóló törvény „A külföldön kiszabott szabadságvesztés-büntetés vagy szabadságelvonással járó intézkedés Belgiumban történő végrehajtása” címet viselő VI. fejezetben található 18. cikke e törvény 25. cikkével összefüggésben értelmezendő, amely utóbbi cikk így szól:

„Az V. és a VI. fejezet rendelkezései nem alkalmazandók az érintett személy távollétében hozott büntetőjogi felelősséget megállapító ítéletekre, kivéve a 18. cikk (2) [bekezdésében] meghatározott esetet, amikor is az érintett személy távollétében hozott olyan ítéletről van szó, amely jogerőre emelkedett.”

- 21 Harmadszor a kibocsátó tagállam által nyújtandó garanciákat illetően az európai elfogatóparancsról szóló törvény 7. és 8. cikke a 2002/584 kerethatározat 5. cikkének 1. és 3. pontját ülteti át. E törvény 7. cikke az érintett személy távollétében hozott határozatban kiszabott büntetés végrehajtásával kapcsolatban a következőképpen rendelkezik:

„Ha az európai elfogatóparancsot az érintett személy távollétében hozott határozatban kiszabott büntetés vagy szabadságelvonással járó intézkedés végrehajtása céljából bocsátották ki, és ha az érintett személyt személyesen nem idézték, vagy más módon nem értesítették annak a tárgyalásnak az időpontjáról és helyéről, amely a távollétében hozott határozathoz vezetett, az átadás ahhoz a feltételhez köthető, hogy a kibocsátó igazságügyi hatóság megfelelőnek ítélt garanciát nyújt arra, hogy annak a

személynek, aki ellen az európai elfogatóparancsot kibocsátották, lehetősége lesz a kibocsátó tagállamban az ügy újratárgyalását kérni, és a bírósági tárgyaláson jelen lenni.

A kibocsátó állam jogában egy olyan rendelkezés létét, amely előírja a jogorvoslat lehetőségét és meghatározza e lehetőség gyakorlásának feltételeit oly módon, hogy abból kiderül, hogy az érintett személy azzal ténylegesen élhet, az első bekezdés értelmében megfelelő garanciának kell tekinteni.”

22 Az európai elfogatóparancsról szóló törvény 8. cikke ekképp rendelkezik:

„Amennyiben az a személy, aki ellen az európai elfogatóparancsot büntetőeljárás lefolytatása céljából bocsátották ki, belga állampolgár vagy Belgiumban lakik, az átadás ahhoz a feltételhez köthető, hogy az érintett személyt – elítélését követően – vissza szállítják Belgiumba, hogy ott töltsen le a kibocsátó tagállamban vele szemben kiszabott szabadságvesztés-büntetést vagy szabadságelvonással járó intézkedést.”

A román szabályozás

23 A román büntetőeljárás törvénykönyv 522a. cikke a következőképpen rendelkezik:

„Távollétükben elítélt személyekkel szemben az eljárás újbóli lefolytatása kiadatás esetén

Távollétében elítélt személyre vonatkozó kiadatási kérelem esetén az elítélt kérelmére az első fokon eljáró bíróság az eljárást újra lefolytathatja.

A 405–408. cikk rendelkezései értelemszerűen alkalmazandók.”

²⁴ Az említett büntetőeljárás törvénykönyv 405. cikke kimondja:

„Amennyiben a felülvizsgálati kérelmet elvben elfogadják, az eljárás újbóli lefolytatására az első fokon hozott ítéletre vonatkozó eljárási szabályok alapján kerül sor.

Amennyiben a bíróság szükségesnek találja, újból megvizsgálja az első fokú eljárás keretében, vagy a felülvizsgálati kérelem elvi elfogadása esetén, e kérelemmel egyidejűleg benyújtott bizonyítékokat.”

Az alapeljárás és az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdések

²⁵ 2000. június 16-i ítéletében a Tribunalul București I. B.-t négy év szabadságvesztés-büntetésre ítélte nukleáris és radioaktív anyagok kereskedelmével kapcsolatos bűncselekmény elkövetése miatt. Ezen ítéletet a Curtea de Appel București (bukaresti fellebbviteli bíróság) 2001. április 3-i ítéletével helybenhagyta.

- 26 E két bíróság engedélyezte I. B. számára a kontradiktórius eljárás során kiszabott és helybenhagyott büntetésének a munkahelyén, és nem büntetés-végrehajtási intézetben való letöltését.
- 27 A Curtea supremă de justiție (Románia) (legfelsőbb bíróság) 2002. január 15-i, a kérdést előterjesztő bíróság tájékoztatása szerint az érintett távollétében, I. B.-t a tárgyalás időpontjáról és helyéről személyesen nem értesítve hozott határozatában a korábbi határozatokat hatályon kívül helyezte, amennyiben azok engedélyezték I. B. számára a négy év szabadságvesztés-büntetésének a munkahelyén való letöltését, és e büntetés büntetés-végrehajtási intézetben történő végrehajtását írta elő.
- 28 2002 februárjában I. B. ügy döntött, hogy Belgiumban keres menedéket, miután állítása szerint súlyosan megsértették a tisztességes eljáráshoz való jogát. Felesége és két gyermeke 2002 októberében követte.
- 29 A román hatóságok által 2006. február 10-én a Schengeni Információs Rendszerbe (SIS) - a kiszabott szabadságvesztés-büntetés végrehajtása céljából való letartóztatása és az említett hatóságoknak való átadása végett - bevitt figyelmeztető jelzés alapján 2007. december 11-én I. B.-t Belgiumban letartóztatták.
- 30 Tekintettel arra, hogy e figyelmeztető jelzés az európai elfogatóparancsként értelmezhető, a procureur du Roi (királyi ügyész) a nyomozási bíróhoz fordult, aki a 2007. december 12-i végzésében úgy határozott, hogy I. B.-t feltételesen szabadlábra helyezi az átadására vonatkozó végleges határozat meghozataláig.

- 31 2007. december 13-án a Tribunalul București európai elfogatóparancsot bocsátott ki I. B. ellen, a vele szemben Romániában kiszabott négy év szabadságvesztés-büntetés végrehajtása céljából.
- 32 2007. december 19-én, I. B. belgiumi menekültstátusz iránti kérelmet nyújtott be az Office des étrangers-nél (idegenrendészeti hivatal).
- 33 2008. február 29-én a procureur du Roi kérelmezte a tribunal de première instance de Nivelles-nél a kibocsátó román igazságügyi hatóság által kibocsátott elfogatóparancs végrehajthatóvá nyilvánítását.
- 34 2008. július 2-án a menekültstátuszt és kiegészítő védelmet megtagadták I. B.-től. E megtagadás, amelyet a Conseil du contentieux des étrangers 2009 márciusában helybenhagyott, jelenleg a Conseil d'État előtt folyamatban lévő eljárás tárgyát képezi.
- 35 2008. július 22-i végzésével a tribunal de première instance de Nivelles az európai elfogatóparancs végrehajthatóságára vonatkozó feltételek teljesülésének vizsgálatát követően megállapította, hogy az európai elfogatóparancsról szóló törvényben előírt valamennyi feltétel teljesül. Úgy találta többek között, hogy nincs komoly indok azt feltételezni, hogy az elfogatóparancs végrehajtása sérthetné I. B. alapvető jogait.
- 36 E tekintetben e bíróság megállapítja, hogy az alapügyben szóban forgó európai elfogatóparancs az érintett személy távollétében hozott igazságügyi határozat végrehajtására irányul, a román kibocsátó igazságügyi hatóság azonban az európai elfogatóparancsról szóló törvény 7. cikke értelmében megfelelőnek ítéltető garanciát nyújtott, mivel az említett elfogatóparancs kifejti, hogy a román büntetőeljárás

törvénykönyv 522a. cikke értelmében az ügyet a távollétében elítélt személy kérelmére az első fokon eljáró bíróság újratárgyalhatja.

- 37 A tribunal de première instance de Nivelles megállapította, hogy I. B. nem hivatkozhat az európai elfogatóparancsról szóló törvény 6. cikkének (4) bekezdésére, amely előírja, hogy az európai elfogatóparancs végrehajtása megtagadható, ha büntetés végrehajtása céljából bocsátották ki, és az érintett személy Belgiumban letelepedett, illetve ha az illetékes hatóságok vállalják ezen büntetésnek a nemzeti jog szerinti végrehajtását.
- 38 A megtagadás említett oka csak az érintett személy távollétében hozott azon ítéletekre alkalmazható, amelyek már jogerőre emelkedtek, amint azt az átszállításról szóló törvény 18. cikkének (2) bekezdésével összefüggésben értelmezett 25. cikke kimondja. I. B.-nek azonban még van lehetősége az ügy újratárgyalását kérni.
- 39 Az említett bíróság egyébként megjegyzi, hogy míg az európai elfogatóparancsról szóló törvény 8. cikke úgy rendelkezik, hogy az eljárás lefolytatása céljából kibocsátott európai elfogatóparancsban érintett és Belgiumban letelepedett személy átadása azon feltételhez köthető, hogy e személyt – elítélését követően – visszazárlítják Belgiumba, hogy ott töltsen le a kibocsátó tagállamban vele szemben kiszabott büntetést, e törvény 7. cikke úgy rendelkezik, hogy az érintett személy távollétében hozott ítéleten alapuló elfogatóparancs a büntetés végrehajtása céljából kibocsátott európai elfogatóparancsnak tekintendő.
- 40 Tekintettel arra, hogy ezen eltérő bánásmód hátrányos megkülönböztetés forrása lehet, és figyelemmel azon körülményre, hogy I. B. az említett szabályozás értelmében Belgiumban rendelkezik lakóhellyel, a tribunal de première instance de Nivelles arra az esetre, ha e 8. cikket akként kell értelmezni, hogy az csak az eljárás lefolytatása céljából kibocsátott európai elfogatóparancsra alkalmazandó, és nem az érintett személy távollétében kiszabott szabadságvesztés-büntetés végrehajtása céljából kibocsátott elfogatóparancsra, amely ellen az elítélt még rendelkezik jogorvoslati lehetőséggel, kikérte a Cour constitutionnelle véleményét az említett 8. cikknek az Alkotmánynak

az egyenlőség elvével és a hátrányos megkülönböztetés tilalmával kapcsolatos 10. és 11. cikkével való összeegyeztethetőségéről.

41 Megállapítva, hogy az európai elfogatóparancsról szóló törvény csupán a 2002/584 kerethatározat nemzeti jogrendben való végrehajtását szolgálja, a Cour constitutionnelle felfüggesztette az eljárást, és előzetes döntéshozatal céljából a következő kérdéseket terjesztette a Bíróság elé:

„1) Az elítélt személynek a tárgyalás helyéről és idejéről történő értesítése nélkül, távollétében hozott olyan elítélés végrehajtása céljából kibocsátott európai elfogatóparancsot, amely elítéléssel szemben még van jogorvoslati lehetőség, nem a [2002/584] kerethatározat 4. cikkének 6. pontja értelmében vett, a szabadságvesztés-büntetés vagy szabadságelvonással járó intézkedés végrehajtása céljából kibocsátott elfogatóparancsnak, hanem ugyanezen kerethatározat 5. cikkének 3. pontja értelmében vett, az eljárás lefolytatása céljából kibocsátott elfogatóparancsnak kell-e tekinteni?

2) Az első kérdésre adott nemleges válasz esetén ugyanezen kerethatározat 4. cikkének 6. pontját és 5. cikkének 3. pontját akként kell-e értelmezni, hogy azok nem teszik lehetővé, hogy a tagállamok a területükön letelepedett azon személynek, akivel szemben az elfogatóparancsot szabadságvesztés-büntetés vagy szabadságelvonással járó intézkedés végrehajtása céljából az első kérdésben meghatározott körülmények között bocsátották ki, a kibocsátó állam igazságügyi hatóságainak történő átadását azon feltételhez kössék, hogy az érintett személyt visszaszállítják a végrehajtó tagállamba, hogy ott töltsen le a kibocsátó tagállamban rá kiszabott, jogerős szabadságvesztés-büntetést vagy szabadságelvonással járó intézkedést?

- 3) A második kérdésre adott igenlő válasz esetén ugyanezen cikkek sértik-e az [EU] 6. cikkének (2) bekezdését, illetve pontosabban az egyenlőség elvét és a hátrányos megkülönböztetés tilalmát?
- 4) Az első kérdésre adott nemleges válasz esetén ugyanezen kerethatározat 3. és 4. cikkét akként kell-e értelmezni, hogy azokat sérti, ha valamely tagállam igazságügyi hatóságai megtagadják az európai elfogatóparancs végrehajtását, amennyiben komoly okból feltételezhető, hogy a végrehajtása az érintett személynek az [EU] 6. cikkének (2) bekezdésében megállapított alapvető jogait sértené?”

Az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdésekről

- ⁴² Előzetesen meg kell állapítani először is, hogy az említett kerethatározat 32. cikke szerint e kerethatározat a 2004. január 1-je után érkezett, elfogatóparancs végrehajtására irányuló kérelmekre alkalmazandó azzal a feltétellel, hogy a végrehajtó tagállam nem nyilatkozott úgy, hogy továbbra is az ezen időpont előtt alkalmazandó kiadatási rendszer szerint jár el a 2002. augusztus 7-nél korábban elkövetett cselekményekre vonatkozó megkeresésekkel kapcsolatban. Mivel nem vitatott, hogy a Belga Királyság nem tett ilyen nyilatkozatot, és az alapügyben szóban forgó kérelem ezen időpontnál korábbi tényállásra vonatkozik, a jelen esetben a kerethatározat alkalmazandó.
- ⁴³ Másodszor emlékeztetni kell arra, hogy az európai elfogatóparancs végrehajtása megtagadásának a kerethatározat 3. és 4. cikkében felsorolt okai között nem szerepel menedéjog vagy menekültstátusz iránti, sem a kiegészítő védelem iránti kérelem.

- 44 Adott tagállam állampolgára által egy másik tagállam illetékes hatóságaihoz benyújtott menedékjog iránti kérelmet illetően, az EK-Szerződéshez csatolt, az Európai Unió tagállamainak állampolgárai számára nyújtott menedékjogról szóló, 29. jegyzőkönyv egyetlen cikke (jelenleg az EUMSZ-hez csatolt 24. jegyzőkönyv) többek között úgy rendelkezik, hogy tekintettel a tagállamok által az alapvető jogokra és szabadságokra vonatkozóan nyújtott védelem szintjére, a tagállamokat egymás vonatkozásában a menedékjogi ügyekkel összefüggő valamennyi jogi és gyakorlati célból biztonságos származási országoknak kell tekinteni.
- 45 Ugyanígy, meg kell jegyezni, hogy egy tagállam állampolgára által benyújtott, menekültstátusz vagy kiegészítő védelem iránti kérelem nem tartozik a harmadik országok állampolgárainak, illetve a hontalan személyeknek menekültként vagy a más okból nemzetközi védelemre jogosultként való elismerésének feltételeiről és az e státuszok tartalmára vonatkozó minimumszabályokról szóló, 2004. április 29-i 2004/83/EK tanácsi irányelv (HL L 304., 12. o.) által létrehozott nemzetközi védelmi rendszer hatálya alá.
- 46 Ennélfogva azon tény, miszerint I. B. az illetékes belga hatóságokhoz menekültstátusz vagy kiegészítő védelem iránti kérelmet nyújtott be, a 2004/83 irányelv értelmében nem tekinthető relevánsnak a kérdést előterjesztő bíróság által feltett kérdésekre adandó válaszokat illetően.
- 47 Harmadszor meg kell jegyezni, hogy a kérdést előterjesztő bíróság azon előfeltevésekből indul ki, hogy a 2002/584 kerethatározat 5. cikkének 1. pontja szerinti, az érintett személy távollétében hozott ítélet végrehajtására irányuló kérelmet terjesztettek elé. Adott esetben e bíróság feladata élni e kerethatározat 15. cikkének 2. pontjában meghatározott lehetőségekkel e kérdés vizsgálata céljából. Mindenesetre a Bíróság feladata az említett kérdést előterjesztő bíróság által előterjesztett ténybeli és jogi megfontolások alapján állást foglaljon.

Az első és a második kérdésről

- 48 Együtt vizsgálendő első és második kérdésével a kérdést előterjesztő bíróság lényegében arra keres választ, hogy a 2002/584 kerethatározat 4. cikkének 6. pontja és 5. cikkének 3. pontja értelmezhető-e úgy, hogy az érintett személy távollétében kiszabott büntetés végrehajtása céljából kibocsátott európai elfogatóparancs végrehajtása e kerethatározat 5. cikkének 1. pontja értelmében azon feltételhez köthető, hogy az érintett személyt, aki a végrehajtó tagállam állampolgára vagy lakosa, visszaszállítják ez utóbbi tagállamba, hogy adott esetben ott töltsse le a kibocsátó tagállamban a jelenlétében tartott újbóli tárgyaláson vele szemben kiszabott szabadságvesztés-büntetést.
- 49 Az e kérdésekre történő válaszadáshoz meg kell jegyezni, hogy az európai elfogatóparancs, amint a 2002/584 kerethatározat 1. cikkének (1) bekezdése kifejti, két helyzetre vonatkozhat. Egyrészt az elfogatóparancs kibocsátható a büntetőeljárás lefolytatása céljából, másrészt a szabadságvesztés-büntetés vagy szabadságelvonással járó intézkedés végrehajtása céljából.
- 50 Jóllehet a kölcsönös elismerés elve a 2002/584 kerethatározat rendszerének alapjául szolgál, ezen elismerés, amint az a kerethatározat 3. és 5. cikkéből is kitűnik, nem jelenti a kibocsátott elfogatóparancs végrehajtására vonatkozó feltétlen kötelezettséget.
- 51 A kerethatározat rendszere, amint többek között e cikkek rendelkezéseiből kitűnik, lehetőséget biztosít a tagállamoknak, hogy bizonyos helyzetekben megengedjék az illetékes igazságügyi hatóságok számára, hogy úgy határozzanak, hogy a kiszabott büntetést a végrehajtó tagállam területén kell végrehajtani.

- 52 Különösen ez a helyzet a 2002/584 kerethatározat 4. cikkének 6. pontja és 5. cikkének 3. pontja értelmében. Az európai elfogatóparancs két fajtájára vonatkozóan, amelyre ez utóbbi bekezdés irányul, e rendelkezések célja többek között az, hogy különleges jelentőséget tulajdonítsanak annak, hogy növelhető legyen a keresett személy társadalomba való visszailleszkedésének esélye (lásd különösen a C-123/08. sz. Wolzenburg-ügyben 2009. október 6-án hozott ítélet [EBHT 2009., I-9621. o.] 62. pontját).
- 53 Semmi sem enged arra következtetni, hogy az uniós jogalkotó ki kívánta volna zárni e célkitűzésből az érintett személy távollétében hozott ítélet alapján keresett személyeket.
- 54 Egyrészt az érintett személy távollétében hozott igazságügyi hatósági határozat, amennyiben az érintett személyt személyesen nem idézték vagy más módon nem értesítették a határozathoz vezető tárgyalásnak az időpontjáról és helyéről, a 2002/584 kerethatározat hatálya alá tartozik, amelyik 5. cikkének 1. pontjában pontosan úgy rendelkezik, hogy az ilyen határozatot követően kibocsátott elfogatóparancs végrehajtása köthető olyan garanciához, mely biztosítja, hogy az érintett személynek lehetősége lesz az ügy újratárgyalását kérni.
- 55 Másrészt annak a pusztá ténynek, hogy az említett 5. cikk 1. pontja az érintett személy távollétében hozott határozat alapján kibocsátott elfogatóparancs végrehajtását ilyen garanciához köti, nem lehet az a hatása, hogy ilyen jellegű elfogatóparancs esetében meghiúsítja a 2002/584 kerethatározat 4. cikkének 6. pontjában és az 5. cikkének 3. pontjában meghatározott ok vagy feltétel alkalmazását a keresett személy társadalmi visszailleszkedése esélyeinek növelése érdekében.
- 56 Abban az esetben, ha az alapügyben az elfogatóparancs alapjául szolgáló, az érintett személy távollétében hozott ítélet nem emelkedett jogerőre, az átadás indoka és célja pontosan az, hogy lehetővé tegyék a büntetőeljárás lefolytatását vagy új eljárás

indítását, tehát az átadásra büntetőeljárás lefolytatása céljából kerüljön sor a 2002/584 kerethatározat 5. cikkének 3. pontjában említett helyzetnek megfelelően.

- 57 Mivel azon személy helyzete, akit távollétében ítélték el, és akinek még van lehetősége az ügy újratárgyalását kérni, hasonló azon személy helyzetéhez, aki ellen az európai elfogatóparancsot büntetőeljárás lefolytatása céljából bocsátották ki, nincs semmilyen objektív ok arra, hogy a 2002/584 kerethatározat 5. cikkének 1. pontját alkalmazó végrehajtó igazságügyi hatóság ne alkalmazza az 5. cikk 3. pontjában szereplő feltételt.
- 58 Egyébként ezen értelmezés az egyetlen, amely lehetővé teszi a végrehajtó tagállam lakosának minősülő olyan személy társadalomba való visszailleszkedése esélyének tényleges növelését, akit még nem jogerős igazságügyi hatósági határozatban ítélték el, és aki a kibocsátó tagállamban kérheti az ügy újratárgyalását.
- 59 Végül az említett értelmezés lehetővé teszi továbbá, amint azt a svéd kormány kiemelte, hogy a távollétében elítélt személynek ne kelljen lemondani ügyének a kibocsátó tagállamban való újratárgyalásáról annak elérése végett, hogy a 2002/584 kerethatározat 4. cikkének 6. pontja értelmében a büntetését abban a tagállamban hajtsák végre, amelyben a kerethatározat vonatkozó rendelkezései alapján a lakóhelye található.
- 60 Következésképpen, amint azt az első, illetve az első és a második kérdéssel kapcsolatban észrevételeket tevő tagállamok és az Európai Bizottság is megjegyezte, a végrehajtó tagállam kötheti a 2002/584 kerethatározat 5. cikkének 1. és 3. pontjában meghatározott feltételek együttes alkalmazásához az olyan helyzetben lévő személy átadását, mint amilyenben I. B. van.

- 61 A fenti megfontolásokra tekintettel, az első és a második kérdésre azt a választ kell adni, hogy a 2002/584 kerethatározat 4. cikkének 6. pontját és 5. cikkének 3. pontját úgy kell értelmezni, hogy amennyiben az érintett végrehajtó tagállam átültette belső jogrendjébe e kerethatározat 5. cikkének 1. és 3. pontját, az érintett személy távollétében kiszabott büntetés végrehajtása céljából kibocsátott európai elfogatóparancs végrehajtása az említett 5. cikk 1. pontja értelmében azon feltételhez köthető, hogy az érintett személyt, aki a végrehajtó tagállam állampolgára vagy lakosa, szállítsák vissza ez utóbbi tagállamba, hogy adott esetben ott töltsen le a kibocsátó tagállamban a jelenlétében tartott újbóli tárgyaláson vele szemben kiszabott szabadságvesztés-büntetést.

A harmadik és negyedik kérdésről

- 62 A harmadik és a negyedik kérdést voltaképpen csak arra az esetre terjesztették elő, ha az első és a második kérdésre adandó válasz az alapeljárás körülményeihez hasonló körülmények között nem járna azzal a következménnyel, hogy lehetővé teszi a végrehajtó igazságügyi hatóság számára az érintett személy átadásának azon feltételhez kötését, hogy szállítsák vissza a végrehajtó tagállamba.
- 63 Mivel az átadás 2002/584 kerethatározat 5. cikkének 3. pontjában meghatározott garanciához való kötésének lehetőségét elismerte a Bíróság az első és második kérdésre adott válaszában, a harmadik és negyedik kérdésre nem szükséges válaszolni.

A költségekről

- ⁶⁴ Mivel ez az eljárás az alapeljárásban részt vevő felek számára a kérdést előterjesztő bíróság előtt folyamatban lévő eljárás egy szakaszát képezi, ez a bíróság dönt a költségekről. Az észrevételeknek a Bíróság elé terjesztésével kapcsolatban felmerült költségek, az említett felek költségeinek kivételével, nem téríthetők meg.

A fenti indokok alapján a Bíróság a következőképpen határozott:

Az európai elfogatóparancsról és a tagállamok közötti átadási eljárásokról szóló, 2002. június 13-i 2002/584/IB tanácsi kerethatározat 4. cikke 6. pontját és 5. cikke 3. pontját úgy kell értelmezni, hogy amennyiben az érintett végrehajtó tagállam átültette belső jogrendjébe e kerethatározat 5. cikkének 1. és 3. pontját, az érintett személy távollétében kiszabott büntetés végrehajtása céljából kibocsátott európai elfogatóparancs végrehajtása az említett 5. cikk 1. pontja értelmében azon feltételhez köthető, hogy az érintett személyt, aki a végrehajtó tagállam állampolgára vagy lakosa, szállítsák vissza ez utóbbi tagállamba, hogy adott esetben ott töltsen le a kibocsátó tagállamban a jelenlétében tartott újbóli tárgyaláson vele szemben kiszabott szabadságvesztés-büntetést.

Aláírások